

סדנא לטיפול בהתמכרויות נשים – "הגוף מדבר במקומי"

באקדמית גליל מערבי, במסגרת ביה"ס לרפואה משלימה, התקיימה סדנא בת ארבעה מפגשים לנשים מכורות – נקיות מסמים המטופלות ביחידה לטיפול בהתמכרויות שבמנהל הרווחה בעיר עכו.

הסדנא עסקה בחשיפת המשתתפות לטיפול רפלקסולוגיה, ולסדנאות שתכליתן פתיחת צוהר להכרות עם תחושות הגוף, ותגובותיו המשפיעות על הנפש. ראייה לכך שגוף ונפש כרוכים זה בזה, במיוחד במקרים לא פשוטים של חשיפה לחומרים פסיכו-אקטיביים, פגיעות מיניות, אלימות ועוד.

הסדנא התקיימה בהנחייתו של מנהל המרכז לרפואה משלימה, מר גרגורי איצקוביץ. ועו"ס הגב' זוהר שטראוס, רכזת היחידה להתמכרויות, במנהל הרווחה.

כל איבר בגופנו, משתקף במיקומו הספציפי בכף הרגל וזו תכליתה של הרפלקסולוגיה כשיטת טיפול הוליסטית. בכל איבר משתקפת הנפש. הביטוי הגופני מכיל את הביטוי הנפשי וכך זה בא לידי ביטוי בטיפול בכפות הרגליים.

התמכרות הנה תלות פסיכולוגית או פיסית מתמשכת בפעילות כלשהיא ובחומרים מסוימים, ההתמכרויות באות לידי ביטוי בכל תחומי החיים: סמים, אלכוהול, עישון, מין, הימורים ועוד.

היחידה להתמכרויות אותה מרכזת הגב' שטראוס ביקשה למצוא דרך ייחודית, שונה ולא קונבנציונאלית לאפשר למטופלות היחידה להתמכרויות, לגעת בתחושות, ברגשות דרך הגוף, ללא מילים. המשתתפות הן כולן נשים מכורות נקיות, המטופלות ביחידה להתמכרויות, במנהל הרווחה. כולן מטופלות במקביל בתהליך פרטני, אצל רכזת היחידה, עו"ס זוהר שטראוס.

הכלים המיוחדים שהטיפול הרפלקסולוגי נותן הם היכולת לראות את האדם דרך כפות רגליו, בשקיפות מלאה ומדייקת. ללא מחסומים, למפות את אישיותו, את סגנון התקשורת שלו ואת האתגרים הפיסיולוגיים של גופו.

מהי רפלקסולוגיה? שיטת טיפול שמבוססת על טיפול בכפות רגליים, שדרכה אפשר לגעת בכל החסמים הרגשיים שמפריעים לחיים ולבריאות של אותו אדם. ההסתכלות ברפלקסולוגיה על הגוף, היא אנרגטית, שמאפשרת לנו להבין את התפקודיים של מערכות ואברים אחרת ממה שלמדנו עד כה (אנטומיה, פיזיולוגיה), ומאפשרת לנו להבין למה אנחנו כועסים, מתוסכלים, מסובכים, ולמה מתעורר לנו הצורך להשתמש באלכוהול וסמים, ולהתמכר אליהם.

בשיקוף הזה המטופל יכול לפגוש את עצמו, ולהבין את משמעות הנזק המצטבר לגוף ולנפש בעקבות ההתמכרות. לראות איך זה משפיע על הסביבה הקרובה שלו, משפחה, זוגיות, עבודה, לימודים.

כף הרגל נחלקת לארבעת היסודות: אוויר, אש, מים אדמה.

כאשר יסוד האוויר זה הראש: מחשבות, זיכרונות. אש: עשייה ואגו. מים: רגשות. אדמה: הישרדות, מניות ואלימות.

לאחר האבחון ובמהלך מפגשי הטיפול, נמצאו מאפיינים דומים ומשותפים אצל כל הנשים.

1. אצל הנשים המכורות, בלט מצב של פחד קיומי עמוק, העומד בבסיס הקיום שלהן ומהווה את יסוד ההתבוננות שלהן בעולם והקיום שלהן בו.
2. מאפיין נוסף, מצב של הצפה רגשית, הבא לידי ביטוי במים היוצאים מגבולות האזור של יסוד המים, העולים ומציפים את האזור הגבוהה יותר, אזור האש. תהליך זה יוצר שתי תוצאות, ראשית, יסוד מים שגבר ו"כיבה" את יסוד האש, כלומר פגמו בתהליכים טבעיים של עשייה ואגו. שנית, המים שכבר לא נמצאים במקום הטבעי שלהם, גרמו לליקוי בתהליכים רגשיים באופן של העדר הבעה רגשית, קושי ביכולת להרגיש ובשליטה רגשית.
3. אלמנט הרגשי הבולט הנוסף היה ביטוי של כעס עצום, תסכול בלתי מתועל, שמצטבר באזור המבטא את השתקפות איבר הכבד בכפות הרגלים, בצורה של קווים, חריצים, נפיחות והצטברות של עור קשה.
4. תזונה לקויה – נמצא דפוס של אכילה בלתי מווסתת, אשר ניתן לקשור לתהליכים רחבים יותר, של ההתמכרות באופן, שנראה כדפוסי האכילה המושתתים על מודל טבוע של ההתמכרות.

באופן כללי האבחון הרפרקסולוגי, חשף מצב רגשי של חוסר אונים, חוסר יציבות ברוב תחומי החיים, וגרם לבלבול וחוסר היכולת לקבל החלטות נכונות בחיים.

הנשים המטופלות שהשתתפו בסדנא, הביעו את תודתם והערכתם, על ההזדמנות שנתנה להן, לחוות תהליך טיפולי המשלב גוף ונפש. א', מטופלת ביחידה ציינה: " למדנו למצוא רגשות במקומות של הגוף, הכל היה קסום ונפלא".

